

Súd: Okresný súd Považská Bystrica  
Spisová značka: 5P/32/2014  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3714208979  
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2014  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Helena Loduhoová  
ECLI: ECLI:SK:OSPB:2014:3714208979.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Považskej Bystrici, samosudkyňa JUDr. Helena Loduhoová vo veci starostlivosti o maloletého N. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, zastúpený opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, pracovisko Púchov, dieťa rodičov Mgr. Y. N., nar. XX. X. XXXX, bytom R., Q. Y. XXXX/X a Ing. N. N., nar. X. X. XXXX, bytom W., R. Y. XX v konaní o zákaz styku otca s maloletým dieťaťom takto

### rozhodol:

Súd návrh matky **z a m i e t a .**

Súd **n a r i a d ť u j e** nad maloletým N. N., nar. XX. XX. XXXX dohľad.

### o d ô v o d n e n i e :

Matka sa podaným návrhom domáhala na tunajšom súde, aby súd zakázal otcovi stretávať sa s ich maloletým synom. Uviedla, že po rozvoze manželstva bol upravený styk otca s dieťaťom, ktorý pravidelne a zodpovedne dodržiavala. Tvrdí však, že otec odmieta komunikáciu, účelovo ju provokuje, vymýšľa si situácie, ktoré sa nikdy nestali a z takéhoto konania má obavy o dieťa. Uviedla tiež, že mu sľuboval rôzne veci, ktoré sľuby nedodržel, vyhráža sa jej, že ju pripraví o syna, čo realizoval podnetmi na tunajšom súde. Tiež poukazovala na to, že v minulosti ju niekoľkokrát fyzicky napadol, sácal do nej pred synom a že dlhodobo pociťuje tlak a strach, pretože sa jej vyhráža psychickou a existenčnou likvidáciou. Poukazovala na to, že byt matky otca dieťaťa je nevykurovaný pre zastaralý plynový kotol, ktorý je nebezpečný tým, že v minulosti splodiny spôsobili takmer úmrtie jej bývalého svokra. Otec dieťaťa bagatelizuje jeho zdravotné problémy. Keď potrebovala pomoc, musela poprosiť rodičov a susedov, pričom tak sa správa doteraz. Poukazovala na to, že počas liečebných pobytov syna nenavštívil a že po návštevách u otca sa dieťa vracia hladné, bojí sa otca poprosiť, aby mu niečo kúpil, je dehydrovaný a má tráviace ťažkosti. Tvrdila, že u otca sa nevhodne stravuje a je zaťažovaný hrami určenými pre staršie deti. V dôsledku toho tvrdí, že sa zabije. V návrhu matka tiež uviedla, že dieťa sa odmieta stretávať s otcom, musí ho prehovárať, pričom otec situáciu sťažuje tým, že na ňu vykrikuje. Marí jej výchovu v základných veciach, nepodporuje dieťa v záujmových krúžkoch, nezúčastnil sa jeho vystúpenia, manipuluje dieťa proti nej a jej rodine a citovo ich vydiera. Tvrdila, že po návštevách sa dieťa vracia zamyslené, nahnevané a agresívne. Agresivitu zameriava voči sebe a tvrdí, že sa zabije. Trhá sa zo spánku, ubližuje si a otec priznal, že viackrát ho udrel. Tiež tvrdila, že dieťa má sklony k seba poškodzovaniu.

Otec sa k návrhu vyjadril písomne a tiež na pojednávaní žiadal návrh matky zamietnuť. Mal za to, že podanie návrhu vyplýva z utkvetej predstavy matky, že jej chce zobrať syna. Napriek tomu, že jej to opakovane povedal, že to nemá v úmysle, usiluje sa o to, aby mu zakázala styk. Poprel, že by sa k dieťaťu nevhodne správal, že by vyvíjali spolu neprimerané aktivity, alebo že by dieťa bolo agresívne.

Naopak, mal za to, že dieťa sa na stretnutie s otcom teší. Tiež poukazoval na to, že k náprave nedošlo ani po mnohých sedeniach na ÚPSVaR a u detského psychológa.

Opatrovník vykonal vo veci rozsiahle šetrenie, zaslal súdu písomnú správu a žiadal návrh zamietnuť. Opatrovníčka poukazovala na to, že matka ich kontaktovala od doby, kedy došlo k rozvodu manželstva asi 30 krát a že problémy nastali po tom, ako bol upravený styk otca s dieťaťom. Poukazovala tiež na to, že medzi rodičmi sú napäté vzťahy a sú tam problémy na oboch stranách aj so širšou rodinou. Dňa 4. 11. 2011 ich kontaktovala matka, ktorá poukazovala na to, že sú problémy so stretávaním, ale nežiadala to nejako riešiť a všetky svoje podania žiadala založiť do spisu. Problémy bývajú najmä v letnom období a tiež aj preto, že dieťa trpí alergiou. Matka má pocit, že po návrate od otca je jeho zdravotný stav horší. Uviedla, že matka tvrdila, že otec dieťaťu psychicky aj telesne ubližuje, čo však nebolo preukázané. Napriek tomu tieto skutočnosti oznámili orgánom činným v trestnom konaní, pretože matka sama toto oznámenie nechcela dať a tvrdila, že je to ich povinnosťou. Opatrovníčka tiež uviedla, že bez toho, aby to vedeli rodičia, prišli na preberanie dieťaťa otcom, keďže matka tvrdila, že dieťa nechce s otcom ísť, že plače a zle to znáša. V čase kontroly si otec dieťa prevzal vysmiata a bez problémov. Opatrovníčka uviedla, že matka ich opakovane kontaktuje a upozorňuje na to, že otec vytvára konflikty, že nechodí pred dieťa. Otec sa sťažuje, že mu matka dieťa načas neodovzdáva. Sprostredkovali kontakt s klinickou psychologičkou, ktorá skonštatovala, že rodičia majú zlú komunikáciu a upozornili oboch rodičov, že potrebuje dieťa pomoc.

Súd v konaní vypočul rodičov, opatrovníka, oboznámil sa s obsahom pripojeného spisu tunajšieho súdu 11P 159/2013 a tam pripojených spisov, so spisom 6P 61/2004 a 5Em 1/2014, oboznámil sa, tak ako bolo uvedené, s písomným vyjadrením otca, opatrovníka, so správou o zdravotnom stave dieťaťa, správou z poradensko - psychologického procesu a zistil nasledovné:

Manželstvo rodičov maloletého dieťaťa bolo rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu 10P 99/2011 zo dňa 19. 6. 2012. Dieťa na čas po rozvode súd zveril do osobnej starostlivosti matke, otca zaviazal prispievať výživným vo výške 200,- € mesačne a upravil styk otca s maloletým dieťaťom. Proti rozsudku v časti určenia vyživovacej povinnosti podala odvolanie matka, ktorá žiadala upraviť výživné tak, že suma 200,- € bude poukazovaná k jej rukám, na rozdiel od I. stupňového rozhodnutia, ktoré výšku výživného ustálilo rozdelením na sumu 140,- € a 60,- € na tvorbu úspor. I. stupňový rozsudok potvrdil Krajský súd v Trenčíne rozsudkom 17CoP 88/2012 a rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 14. 11. 2012.

Ešte predtým v konaní tunajšieho súdu 8P 33/2010 súd rozhodol o zverení dieťaťa do osobnej starostlivosti matke a otcovi určil výživné vo výške 200,- € mesačne. V tomto konaní styk otca s dieťaťom upravený nebol.

V konaní 11P 159/2013 sa matka domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti na maloleté dieťa. Rozsudkom zo dňa 15. 1. 2014 súd návrh matky zamietol a po jej odvolaní Krajský súd v Trenčíne rozhodnutím 6CoP 28/2014 I. stupňový rozsudok súdu potvrdil.

Medzičasom v konaní 5Em 1/2014 sa otec podaním zo dňa 19. 5. 2014 domáhal nápravy pokiaľ ide o stretávanie sa s dieťaťom. Poukazoval na to, že matka mu viackrát odmietla bez objektívnych dôvodov dieťa dať, hoci bola opakovane upozornená aj opatrovníkom. Vyvoláva konflikty, čo riešili aj príslušníci polície a ktorých svedkom bolo aj dieťa, čo je pre neho nežiaduce. Žiadal v podaní, aby súd zabezpečil riadne rešpektovanie právoplatného rozhodnutia. Súd výzvou zo dňa 6. 6.2014 vyzval matku, aby sa podrobila súdnemu rozhodnutiu, aby umožnila styk otca s dieťaťom, aby nemarila výkon rozhodnutia a aby dôsledne rešpektovala povinnosti vyplývajúce v rozhodnutí, ktoré sú právoplatné a vykonateľné. Tiež bola poučená, že súd jej môže uložiť pokutu, že jej môže byť zastavená výplata rodičovského príspevku, príp. prídavku na dieťa a za súčinnosti so štátnymi orgánmi môže dôjsť k odňatiu dieťaťa. Matka s týmto návrhom nesúhlasila, ako uviedla v podaní. Tvrdila, že sťažnosť je účelová. Poukazovala na to, že má z bývalého manžela strach a keďže jej rodičia dobre poznajú problémovú povahu otca maloletého, nemajú záujem s ním prísť do kontaktu. Tvrdila, že dieťa mu riadne odovzdáva. Pri preberaní dieťaťa sa však správa neprimerane, vykrikuje, osočuje jej rodičov aj cudzích ľudí. V spise sa nachádza aj

vyjadrenie rodičov matky, ktorí udávajú, že otec vyvoláva konflikty, že ich osočuje na súdoch a verejných inštitúciách, že veci sa do hĺbky nepreverujú, že otec dieťaťa v rôznych smeroch vyvoláva problémy, provokácie a útoky a nadobudli názor, že ide o osobnosť s psychopatickými sklonmi. Mali za to, že otec neuznáva citové väzby, má majetnícky prístup k synovi a žiadali, aby sa tomuto venovala pozornosť.

V konaní 6P 61/2014 sa matka maloletého dieťaťa domáhala zákazu styku otca s dieťaťom, pričom žiadala vydať predbežné opatrenie. Súd uznesením zo dňa 5. 8. 2014 návrh matky na vydanie predbežného opatrenia zamietol. Poukazoval súd na to, že úlohou predbežného opatrenia je urýchlene vyriešiť nepriaznivý stav, pričom matka tvrdí, že to trvá už od r. 2012.

Zo správy z Lekárskej služby prvej pomoci zo dňa 11. 4. 2014 vyplýva, že ošetrenia sa zúčastnil otec dieťaťa s tým, že pri preberaní syna bol napadnutý neznámymi osobami. Lekár konštatoval povrchové poranenie hlavy a ramena.

Z lekárskej správy Ambulancie klinickej psychológie Trenčín - PhDr. Ruženy Dobiašovej vyplýva, že obaja rodičia chcú riešiť problematické správanie spočívajúce vo výbuchu zlosti a vzdorom správaní. Matka uvádza navyše, že syn odmieta chodiť k otcovi. Musí ho 2 hodiny prehovárať. Pri odovzdávaní robí divadlo pol hodinu, kým s otcom odíde. Odovzdanie dieťaťa bez problémov za účasti sociálnej pracovníčky matka zdôvodnila tým, že mal chlapec pred ňou rešpekt. Otec tvrdí, že dieťa chodí bez problémov. Problémy robí prítomnosť starých rodičov. Zo správy vyplýva, že rodičia boli usmernení ako by malo odovzdávanie prebiehať. Matka najskôr s postupom súhlasila, ale potom si kládla podmienku, že to nebude podľa súdneho rozhodnutia pred jej vchodom, ale na inom mieste. Psychologička konštatuje, že rodičia spolu nevedia konštruktívne komunikovať a riešiť problém. Vzájomná komunikácia vždy sklízne do obviňovania, urážok a riešenia bývalých vzťahových problémov. Matka nesúhlasí, že dieťa má problémy len kvôli ich vzájomnej nevraživosti. Snaží sa presadiť svoj názor, že je za tým niečo viac - zlá výchova otca a dožaduje sa znaleckého posudku. Podľa nej chce otec dieťa zveriť do svojej výchovy. Konkrétne postupy na zvládanie agresivity dieťaťa boli riešené len okrajovo pre neustále hádky rodičov a sedenie bolo ukončené pre matkinu tendenciu fyzicky atakovať otca.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny poskytol súdu priebežnú správu z poradensko - psychologického procesu, z ktorej vyplýva, že realizovali 2 spoločné a 2 individuálne sedenia, ktorých sa zúčastnila na vlastné požiadanie matka samostatne. V súčasnej dobe je spolupráca prerušená. Rodičom boli vysvetlené konkrétne prejavy v správaní dieťaťa, ako situácia medzi rodičmi na dieťa vplýva a ako ju je potrebné riešiť. Rodičom navrhovali ďalšiu spoluprácu. Matku najviac trápí malý záujem otca o zdravotný stav dieťaťa. Do rodičovskej komunikácie aktuálne vstupuje otázka riešenia majetkových záležitostí rozvedených manželov, pričom predpokladajú, že situácia medzi nimi by sa mohla zlepšiť po jej vyriešení. Matka je skeptická, nepovažuje sedenia za užitočné, lebo si myslí, že správanie otca sa nemení.

Z výsluchu matky súd zistil, že v súčasnosti s dieťaťom navštevuje klinického psychológa v Žiline, nevedela však súdu poskytnúť jeho meno. Uviedla, že vidí pokrok v tom, že psychologička jej dáva konkrétne rady ako zvládať dieťa. Ju učí zvládať skutočnosť, že jej príkazy nemajú byť v protipóle s otcom, že majú hľadať kompromis, aby dieťa malo pocit istoty a lásky. Psychologička sa nevyjadrovala k zákazu styku otca s dieťaťom. Matka volala na krízové linky a kontaktovala opatrovníka.

Podľa § 25 ods. 3 Zákona o rodine ak je potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo ho zakáže.

Z vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh matky je v celom rozsahu nedôvodný. Styk rodiča s maloletým dieťaťom je základným právom dieťaťa byť vychovávaný oboma rodičmi a základným právom rodiča sa na výchove dieťaťa podieľať. Zakázať styk rodiča s dieťaťom je možné len, ak je to v záujme dieťaťa nevyhnutné a súd môže k takémuto poznaniu dospieť aj za pomoci znaleckého posudku. Vždy však musí styk rodiča s dieťaťom ohrozovať záujem dieťaťa. V tomto prípade matka

maloletého žiadnym spôsobom nepreukázala, že by upravený styk otca s dieťaťom bol proti záujmu dieťaťa, alebo by ho ohrozoval. Všetky dôvody, ktoré matka uviedla vyplývajú z jej subjektívnych pocitov a sú odôvodňované výlučne jej záujmami. Dôvody sú postavené na zlých vzťahoch medzi rodičmi a na tom, že napriek tomu, že od rozvodu manželstva už uplynula určitá doba, doteraz nedokážu spolu komunikovať a dohodnúť sa na výkone tohto práva. Pokiaľ ide o dôvody, ktoré matka uviedla na pojednávaní a vo svojom návrhu, ani jeden sa v priebehu konania nepreukázal. Nebolo preukázané, že by otec vyvolával konflikty, že by psychicky vydieral syna, že by ho bil a dôvody sú dané postojom matky voči otcovi dieťaťa. Vyplýva to aj z tej skutočnosti, že počas terapie bola táto vedená k tomu, aby sa rodičia naučili spolu komunikovať a ako vyplýva zo stanoviska psychológa, matka ani nemala v úmysle riešiť stavy údajnej agresivity dieťaťa, ktoré boli riešené len okrajovo, ale riešila spory, ktoré má napriek rozvodu neustále s otcom. Na sedeniach mala dokonca tendenciu fyzicky otca napadať a podľa jej vlastného vyjadrenia aj súčasná terapia spočíva v tom, že psychologička jej dáva rady ako zvládnuť situácie, aby jej príkazy neboli v protipóle so stanoviskom otca a že má hľadať kompromisy. Vôbec nebolo preukázané, že by dieťa nechcelo odchádzať na stretnutie s otcom, pretože pri neohlásenej asistencii opatrovníka bolo zistené, že dieťa odišlo v pokoji, vysmiata, bez akýchkoľvek stresových prejavov. Je však nesporné, že problém pri stretávaní sa s dieťaťom pretrváva a podľa názoru súdu je spôsobený postojom matky. Matka na jednej strane popiera, že by sa pri tom zúčastňovali jej rodičia, alebo do toho zasahovali, na druhej strane v konaní 5Em 1/2014 vo svojom stanovisku tvrdia, že otec vyvoláva konflikty, že už v minulosti poukazovali na jeho výchovné metódy a nevhodné zaťažovanie psychiky dieťaťa, tvrdia, že má majetnícky prístup k synovi. Matka opakovane kontaktuje opatrovníka, krízové centrá, kde opakovane používa ten istý dôvod, ktorý spočíva v podstate v jej subjektívnom postoji k otcovi dieťaťa. Takýmto spôsobom dieťa zbytočne stresuje a jej sťažnosti dospeli k tomu, že hoci ich neustále podávala, netrvala na ich riešení a vyvíjala tlak, aby to riešil opatrovník a nie ona osobne. V poslednom období opakovane kontaktovala súd, pričom z dôvodu, že pokiaľ nerozhodne súd, odmieta otcovi umožniť stretávať sa s dieťaťom, čím hrubým spôsobom zasahuje do jeho práv. Takýmto konaním naopak matka koná proti záujmu dieťaťa a vystavuje ho neprimeraným stresovým situáciám. Jej konanie pravdepodobne smeruje k tomu, aby dieťa stratilo kontakt s otcom a takýmto spôsobom sa snaží otcovi brániť vo výkone jeho práv.

I keď nebolo preukázané, že by dieťa malo agresívne sklony a zatiaľ je to len na úrovni tvrdenia matky, vzhľadom na takéto neprimerané správanie sa matky, súd považoval za potrebné určiť nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad podľa § 37 ods. 2 písm. b/ Zákona o rodine. Táto situácia môže v budúcnosti skutočne závažným spôsobom narušiť psychický vývoj dieťaťa a preto súd za súčinnosti orgánu sociálno-právnej ochrany detí bude dohľad nad výchovou dieťaťa vykonávať. Tento dohľad bude spočívať v tom, či je matka vôbec schopná plniť si svoje povinnosti vyplývajúce z právoplatného rozhodnutia, odovzdávať dieťa otcovi riadne, včas a pripravené a či spolupracuje so psychológom jednak ona sama ale aj s maloletým dieťaťom. Súd tento dohľad nariadil, pretože existuje dôvodná obava, že matka by takýmto konaním mohla u dieťaťa vyvolať zdravotné, resp. psychické problémy a naopak bol by tiež poškodený záujem otca pri výkone jeho rodičovských práv. Takýto záujem dieťaťa nie je možné docieľiť v rámci výkonu rozhodnutia, pretože podľa stavu aký sa v priebehu dohľadu vyskytne, bude potrebné zvažovať aj prípadné výchovné opatrenie, napr. podrobiť sa sociálnemu alebo odbornému poradenstvu a podobne.

### **Poučenie:**

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne v 3 vyhotoveniach.

Podľa § 42 ods. 3 O.s.p. musí byť z podaného odvolania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje a musí byť podpísané a datované. Podanie treba doložiť potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. musí obsahovať označenie rozhodnutia, proti ktorému odvolanie smeruje, v čom vidí nesprávnosť tohto rozhodnutia alebo postupu súdu a čoho sa odvolávateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené /§205a/,

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Nepodaním odvolania v zákonnej lehote sa rozhodnutie stáva právoplatným a vykonateľným.